

Den Fælles Europæiske Referenceramme for Sprog (CEFR)

Didaktiske overvejelser om anvendelse af CEFR i den daglige
undervisning på gymnasiet

Oplæg til inspiration ved
Stine Lema

Videnscenter for fremmedsprog – læring i praksis

Indhold

- Hvad kan referencerammen bruges til?
- Studieskolens vej - Selvevalueringsskemaer
- Selvevaluering som didaktisk værktøj
- Refleksion – hvordan bruger jeg selvevalueringsskemaerne i praksis
- Afrunding og spørgsmål

Hvad skal en referenceramme kunne?

Give et realistisk billede

Beskrive kommunikativ kompetence

5 kompetencer: Lytte, læse, skrive, tale og samtale

Læse

Lytte

Skrive

Tale

Samtale

Hvad kan jeg bruge referencerammen til?

Mål

Standpunkt

Vej

Hvad kan referencerammen konkret

Måle
kommunikativ
praksis og
fremdrift

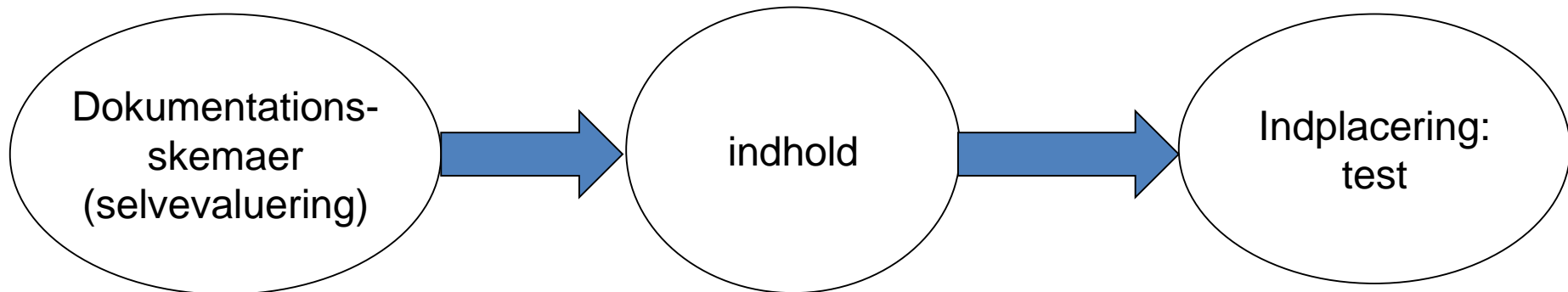
Involvere
eleverne

Beskrive
kompetencer
positivt

Måle
differentieret

Studieskolens vej

Studieskolens selvevalueringsskemaer: eksempel

Navn _____ Niveau B2		
Sprog _____ Dato _____		
Denne tjekliste kan både bruges til selvevaluering og sammen med en underviser for at vurdere dit sproglige niveau. Hvis du kan opfylde 5 ud af de 6 beskrevne sproglige kompetencer, har du opnået niveau B2.		
 S A M T A L E	Jeg kan	sæt kryds
	deltage aktivt i alle samtaler om emner, jeg er fortrolig med, kan argumentere for min sag og reagere på de andres argumenter <i>(fx diskutere min holdning til et projekt eller et aktuelt emne med kolleger eller venner)</i>	
	påbegynde, videreføre og afslutte en samtale af almen karakter samt inddrage andre i samtalen <i>(fx lede et uformelt mindre møde om et emne, jeg er fortrolig med)</i>	
	udveksle selv specifikke informationer om emner inden for mit fag- eller interesseområde <i>(fx drøfte et projekt med andre eller diskutere et emne, der interesserer mig)</i>	
	reagere på forskellige nuancer i følelser samt udtrykke, hvilken betydning ting har for mig personligt <i>(fx forstå og dele glæden over en vens snarlige bryllup og udtrykke, hvad et bryllup betyder for mig personligt)</i>	
	beskrive også komplicerede processer klart og detaljeret, samt reagere på spørgsmål undervejs i samtalen <i>(fx gengive en madopskrift, forklare, hvad man skal tage hensyn til ved at ansætte en medarbejder, samt svare på uddybende spørgsmål om emnet)</i>	
Mig selv _____	underviser/vejleder _____	

Skemaer – et eksempel - B2 samtale

deltage aktivt i alle samtaler om emner, jeg er fortrolig med, kan argumentere for min sag og reagere på de andres argumenter
(fx diskutere min holdning til et projekt eller et aktuelt emne med kolleger eller venner)

påbegynde, videreføre og afslutte en samtale af almen karakter samt inddrage andre i samtalen
(fx lede et uformelt mindre møde om et emne, jeg er fortrolig med)

udveksle selv specifikke informationer om emner inden for mit fag- eller interesseområde
(fx drøfte et projekt med andre eller diskutere et emne, der interesserer mig)

Kvalitetssikring - selvevalueringer

Trin 1. Udvikling på Studieskolen:

- 2 år, 1000 studerende forberedelse
- 2 års afprøvning (konkrete prøver)

Afprøvning i Norge, Sverige Danmark

- 2 år i alle tre lande (ca. 1000 studerende)

Trin 2. Forberedelse

- 2 års præ-test (ca. 700 studerende fordelt på 120 kurser)

Som del af testsystemet i praksis

- 2 år i 3 lande (ca. 15.000 studerende) – diskriminationsanalyse

	Læreplan engelsk B	Den Fælles Europæiske Reference-ramme for sprog, niveau B2
Lytte	<i>forstå mundtlige engelske tekster og samtaler af en vis længde om almene og faglige emner</i>	forstå hovedpunkterne i en kompleks tekst om både konkrete og abstrakte emner, herunder faglige diskussioner inden for et for ham/hende kendt fagområde
Tale	<i>udtrykke sig sammenhængende og forholdsvis flydende, herunder formulere egne synspunkter, i præsentation, samtale og diskussion på engelsk om almene og faglige emner</i>	indgå i samtaler med et så flydende og spontant sprog, at samtaler med modersmålstalende ikke bliver anstrengende for nogen af parterne

	Læreplan engelsk B	Den Fælles Europæiske Reference-ramme for sprog, niveau B2
Lytte	Indgå i samtaler med et så flydende og spontant sprog, at samtaler med modersmålstalende ikke bliver anstrengende for nogen af parterne.	pleks akte ioner t fag-
Tale	<i>udtrykke sig sammenhængende og forholdsvis flydende, herunder formulere egne synspunkter, i præsentation, samtale og diskussion på engelsk om almene og faglige emner</i>	indgå i samtaler med et så flydende og spontant sprog, at samtaler med modersmålstalende ikke bliver anstrengende for nogen af parterne

	B2 Kompetencer	Jeg kan	Jeg vil gerne kunne
T A L E	... fremføre mange emner inden for mit fag- eller interesseområde klart og struktureret (hvis jeg har tid til at forberede mig) <i>(fx holde et kort foredrag eller introducere et emne).</i>		
	... opbygge en argumentation og præsentere mine argumenter logisk og sammenhængende <i>(fx beskrive, hvorfor jeg vil anbefale et bestemt feriested eller en bestemt løsning inden for mit fag)</i>		
	... angive formodninger og drøfte hypotetiske forhold og forklare, hvordan jeg forholder mig til et bestemt problem <i>(fx redegøre for forskellige hypotetiske muligheder i forbindelse med et studievalg).</i>		
	... beskrive processer klart og tydeligt <i>(fx gengive en madopskrift; forklare, hvad man skal tage hensyn til ved en jobsamtale)</i>		

Hvorfor bruge selvevalueringsskemaer?

Som strategi til fremmedsprogstilegnelse

- højne elevernes refleksion
- evaluere elevernes sproglige kompetencer

Som redskab til at planlægning af egen undervisning

- hvor meget kan mine elever?
- hvor ambitiøse er de?

	Læreplan engelsk B	Den Fælles Europæiske Reference-ramme for sprog, niveau B2
Lytte	<i>forstå mundtlige engelske tekster og samtaler af en vis længde om almene og faglige emner</i>	forstå hovedpunkterne i en kompleks tekst om både konkrete og abstrakte emner, herunder faglige diskussioner inden for et for ham/hende kendt fagområde
Tale	<i>udtrykke sig sammenhængende og forholdsvis flydende, herunder formulere egne synspunkter, i præsentation, samtale og diskussion på engelsk om almene og faglige emner</i>	indgå i samtaler med et så flydende og spontant sprog, at samtaler med modersmålstalende ikke bliver anstrengende for nogen af parterne

Praksis øvelse - hvordan kan jeg arbejde med selvevalueringsskemaerne i min undervisning?

Del 1 - 10 minutter – alene

Læs kort selvevalueringsskemaerne til tale eller samtale på B2 og C1

- Hvilke muligheder kan du se for at anvende skemaerne i din undervisning?
- Hvornår vil det give mest mening for dig at bruge dem?
- Hvordan vil du integrere arbejdet med skemaerne i undervisningen?

Del 2 - 10 minutter i grupper af 3 personer

- Drøft dine resultater fra del 1 med de andre i gruppen
- Noter mindst en konkret mulighed for hvordan du vil anvende skemaerne i din undervisning

Selvevaluering som didaktisk værktøj

På
målsproget

- Kommunikativ øvelse i undervisningen
- Formativ evaluering
- Planlægning af egen undervisningen

På dansk

Hvad gør jeg med de udfyldte skemaer?

Kompetencer	Jeg kan	Jeg vil gerne kunne
... deltage aktivt i alle samtaler om emner, jeg er fortrolig med, kan argumentere for min sag og reagere på de andres argumenter <i>(fx diskutere min holdning til et projekt eller et aktuelt emne med min projektgruppe eller venner)</i>	5	9
... påbegynde, videreføre og afslutte en samtale af almen karakter samt inddrage andre i samtalen <i>(fx lede et uformelt mindre møde (f.eks. en projektgruppe) om et emne, jeg er fortrolig med)</i>	4	9
... udveksle selv detaljerede informationer om emner inden for mit fag- eller interesseområde <i>(fx drøfte et projekt med andre eller diskutere et emne, der interesserer mig)</i>	3	10

Udfyldt optælling skema for klasse på 26 elever

point C1 samtale: jeg kan allerede	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	middel	antal elever
deltage i stort set alle samtaler med flere personer, selv samtaler mellem indfødte om emner, jeg ikke er fortrolig med	1	3	4	1	4	4	0	4	1	4	5,69	26
deltage aktivt i selv livlige samtaler om aktuelle emner eller emner, jeg på forhånd kender lidt til	3	1	3	2	4	2	4	2	2	3	5,62	26
udtrykke (og reagere på) ordspil, humor, ironi og følelser,	2	5	6	5	1	1	1	1	2	2	4,38	26
formulere mine tanker klart og struktureret og argumentere indlysende og overbevisende	1	3	2	4	3	4	2	2	2	3	5,62	26
i telefonen aktivt indgå i stort set alle former for samtaler og problemløsning	1	4	3	2	5	3	3	0	3	2	5,27	26
point C1 samtale: jeg vil gerne kunne	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	middel	antal elever
deltage i stort set alle samtaler med flere personer, selv samtaler mellem indfødte om emner, jeg ikke er fortrolig med	1	2	3				4	3	9	4	7,19	26
deltage aktivt i selv livlige samtaler om aktuelle emner eller emner, jeg på forhånd kender lidt til	1	2			1		3	7	7	5	7,69	26
udtrykke (og reagere på) ordspil, humor, ironi og følelser,	2	4	2	3	1	4	1	4	2	3	5,54	26
formulere mine tanker klart og struktureret og argumentere indlysende og overbevisende	1		3					6	9	7	8,04	26
i telefonen aktivt indgå i stort set alle former for samtaler og problemløsning	1	1	1	3				9	5	6	7,50	26

Sammenligning: status og ambitionsniveau

point C1 samtale: jeg kan allerede	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	middel	antal elever
deltage i stort set alle samtaler med flere personer, selv samtaler mellem indfødte om emner, jeg ikke er fortrolig med	1	3	4	1	4	4	0	4	1	4	5,69	26
deltage aktivt i selv livlige samtaler om aktuelle emner eller emner, jeg på forhånd kender lidt til	3	1	3	2	4	2	4	2	2	3	5,62	26
udtrykke (og reagere på) ordspil, humor, ironi og følelser,	2	5	6	5	1	1	1	1	2	2	4,38	26
formulere mine tanker klart og struktureret og argumentere indlysende og overbevisende	1	3	2	4	3	4	2	2	2	3	5,62	26
i telefonen aktivt indgå i stort set alle former for samtaler og problemløsning	1	4	3	2	5	3	3	0	3	2	5,27	26
point C1 samtale: jeg vil gerne kunne	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	middel	antal elever
deltage i stort set alle samtaler med flere personer, selv samtaler mellem indfødte om emner, jeg ikke er fortrolig med	1	2	3				4	3	9	4	7,19	26
deltage aktivt i selv livlige samtaler om aktuelle emner eller emner, jeg på forhånd kender lidt til	1	2			1		3	7	7	5	7,69	26
udtrykke (og reagere på) ordspil, humor, ironi og følelser,	2	4	2	3	1	4	1	4	2	3	5,54	26
formulere mine tanker klart og struktureret og argumentere indlysende og overbevisende	1		3					6	9	7	8,04	26
i telefonen aktivt indgå i stort set alle former for samtaler og problemløsning	1	1	1	3				9	5	6	7,50	26

Sammenligning: status og ambitionsniveau

point C1 samtale: jeg kan allerede	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	middel	antal elever
deltage i stort set alle samtaler med flere personer, selv samtaler mellem indfødte om emner, jeg ikke er fortrolig med	1	3	4	1	4	4	0	4	1	4	5,69	26
deltage aktivt i selv livlige samtaler om aktuelle emner eller emner, jeg på forhånd kender lidt til	3	1	3	2	4	2	4	2	2	3	5,62	26
udtrykke (og reagere på) ordspil, humor, ironi og følelser,	2	5	6	5	1	1	1	1	2	2	4,38	26
formulere mine tanker klart og struktureret og argumentere indlysende og overbevisende	1	3	2	4	3	4	2	2	2	3	5,62	26
i telefonen aktivt indgå i stort set alle former for samtaler og problemløsning	1	4	3	2	5	3	3	0	3	2	5,27	26
point C1 samtale: jeg vil gerne kunne	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	middel	antal elever
deltage i stort set alle samtaler med flere personer, selv samtaler mellem indfødte om emner, jeg ikke er fortrolig med	1	2	3				4	3	9	4	7,19	26
deltage aktivt i selv livlige samtaler om aktuelle emner eller emner, jeg på forhånd kender lidt til	1	2			1		3	7	7	5	7,69	26
udtrykke (og reagere på) ordspil, humor, ironi og følelser,	2	4	2	3	1	4	1	4	2	3	5,54	26
formulere mine tanker klart og struktureret og argumentere indlysende og overbevisende	1		3					6	9	7	8,04	26
i telefonen aktivt indgå i stort set alle former for samtaler og problemløsning	1	1	1	3				9	5	6	7,50	26

Sammenligning: status og ambitionsniveau

point C1 samtale: jeg kan allerede	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	middel	antal elever
deltage i stort set alle samtaler med flere personer, selv samtaler mellem indfødte om emner, jeg ikke er fortrolig med	1	3	4	1	4	4	0	4	1	4	5,69	26
deltage aktivt i selv livlige samtaler om aktuelle emner eller emner, jeg på forhånd kender lidt til	3	1	3	2	4	2	4	2	2	3	5,62	26
udtrykke (og reagere på) ordspil, humor, ironi og følelser,	2	5	6	5	1	1	1	1	2	2	4,38	26
formulere mine tanker klart og struktureret og argumentere indlysende og overbevisende	1	3	2	4	3	4	2	2	2	3	5,62	26
i telefonen aktivt indgå i stort set alle former for samtaler og problemløsning	1	4	3	2	5	3	3	0	3	2	5,27	26
point C1 samtale: jeg vil gerne kunne	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	middel	antal elever
deltage i stort set alle samtaler med flere personer, selv samtaler mellem indfødte om emner, jeg ikke er fortrolig med	1	2	3				4	3	9	4	7,19	26
deltage aktivt i selv livlige samtaler om aktuelle emner eller emner, jeg på forhånd kender lidt til	1	2			1		3	7	7	5	7,69	26
udtrykke (og reagere på) ordspil, humor, ironi og følelser,	2	4	2	3	1	4	1	4	2	3	5,54	26
formulere mine tanker klart og struktureret og argumentere indlysende og overbevisende	1		3					6	9	7	8,04	26
i telefonen aktivt indgå i stort set alle former for samtaler og problemløsning	1	1	1	3				9	5	6	7,50	26

Sammenligning: status og ambitionsniveau

point C1 samtale: jeg kan allerede	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	middel	antal elever
deltage i stort set alle samtaler med flere personer, selv samtaler mellem indfødte om emner, jeg ikke er fortrolig med	1	3	4	1	4	4	0	4	1	4	5,69	26
deltage aktivt i selv livlige samtaler om aktuelle emner eller emner, jeg på forhånd kender lidt til	3	1	3	2	4	2	4	2	2	3	5,62	26
udtrykke (og reagere på) ordspil, humor, ironi og følelser,	2	5	6	5	1	1	1	1	2	2	4,38	26
formulere mine tanker klart og struktureret og argumentere indlysende og overbevisende	1	3	2	4	3	4	2	2	2	3	5,62	26
i telefonen aktivt indgå i stort set alle former for samtaler og problemløsning	1	4	3	2	5	3	3	0	3	2	5,27	26
point C1 samtale: jeg vil gerne kunne	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	middel	antal elever
deltage i stort set alle samtaler med flere personer, selv samtaler mellem indfødte om emner, jeg ikke er fortrolig med	1	2	3				4	3	9	4	7,19	26
deltage aktivt i selv livlige samtaler om aktuelle emner eller emner, jeg på forhånd kender lidt til	1	2			1		3	7	7	5	7,69	26
udtrykke (og reagere på) ordspil, humor, ironi og følelser,	2	4	2	3	1	4	1	4	2	3	5,54	26
formulere mine tanker klart og struktureret og argumentere indlysende og overbevisende	1		3					6	9	7	8,04	26
i telefonen aktivt indgå i stort set alle former for samtaler og problemløsning	1	1	1	3				9	5	6	7,50	26

Tak for ordet!

KONTAKTOPLYSNINGER

Stine Lema

Videnscenter for fremmesprog – læring i praksis

sth@studieskolen.dk

Tlf: 3318 7939